

فناونیا
<div><div> چهارشنبه ۲۷ دیبِهشت ۹۶</div><div> ۱۷ مه ۲۰۱۷</div><div> ۲۰ شعبان ۱۴۳۸</div></div>
شماره ۲۷۶۴

دستگیری عاملان نفوذ به سیستم مالی یک شر کت معتبر

بودند، شناسایی و دستگیر شدند. به گفته وی لازم است مدیران از رمزهای عبور قوی برای ورود به سیستم‌های رایانه‌ای استفاده کنند.

فناوران برنامه‌های انتخاباتی حسن روحانی و ابراهیم رییسی در حوزه فناوری اطلاعات و ارتباطات را بررسی کرد

کنترل در برابر آزادی

هر دو کاندیدا متعهد به توسعه فاوا شده‌اند، اما نگاه یکی مبتنی بر آزادی دسترسی و شبکه‌های اجتماعی و نگاه دیگری بر کنترل و مدیریت فضای مجازی است

سلامت و استفاده از آن را برای رسیدگی به اسناد پزشکی و پرداخت هزینه آن‌ها به‌صورت الکترونیکی در دولت دوازدهم متعهد شده است.

از سسوی دیگر رییسیی که معتقد است دولت الکترونیکی در دولت یازدهم پیش‌سرفت چشم‌گیری نداشته است، ایجاد و تکمیل سامانه‌های مختلفی را در برنامه دارد. برای نمونه در بخش مبارزه با قاچاق کالا، وی وعده ردیابی جابه‌جایی کالا با ایجاد سامانه اطلاعات زنجیره تامین را داده است.

وی برای کارآمدسازی نظام بانکی نیز ایجاد سامانه حساب اعتباری را در دستور کار دارد تا تقاضای تسهیلات را کاهش دهد.

تکمیل سامانه الکترونیکی مالیات و انصال پایگاه‌های مالیاتی به سایر پایگاه‌ها و ایجاد یکپارچه‌سازی پایگاه‌های اطلاعاتی از دیگر برنامه‌های این نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری است.

وی در بخش صنعت و تجارت نیز ساماندهی، شفاف‌سازی و ثبات در قوانین و مقررات و حذف قوانین و مقررات زائد، مقابله سیسستماتیک با قاچاق کالا از طریق فناوری‌های نوین، مدیریت موثر جریان کالا و پول و ارتقای زیرساخت‌های نرم مرتبط با تولید و تجارت (دولت الکترونیکی، تجارت الکترونیکی) را وعده کرده است. البته به نظر می‌رسد بسیاری از این سامانه‌ها در دولت روحانی راه‌اندازی شده یا در حال تکمیل است.

● **وزرای احتمالی**

آنطوره‌که شنیده می‌شود محمود واعظی (یا یک نفر ادامه دهنده خط فکری وی) به عنوان وزیر ارتباطات دولت روحانی و رضا تقی‌پور به عنوان وزیر ارتباطات دولت رییسی انتخاب خواهند شد. واعظی نزدیک به چهار سال در دولت یازدهم و تقی‌پور حدود سه سال در دولت دوم محمود احمدی‌نژاد سابقه وزارت ارتباطات را دارند و به ایسن جهت عملکرد آنها قابل مقایسه است.

سیاست کلی وزارت ارتباطات واعظی، افزایش سرعت اینترنت، بهبود جایگاه ایران در شاخص‌های بین‌المللی، جلوگیری از فیلترینگ شبکه‌های اجتماعی و توسعه کسب‌وکارهای نوپا بوده است.

در نقطه مقابل واعظی، تقی‌پور قرار دارد. او سرعت اینترنت را تا حدی که بتوان مقاله علمی در آن خواند کافی می‌دانست و یکی از آخرین سدها در مقابل افزایش سرعت اینترنت بود. او همچنین رتبه‌بندی‌ها و شاخص‌های بین‌المللی را هم قبول نداشت و معتقد بود پیشرفت در این شاخص‌ها بستگی به این دارد که اجازه پورتوگرافی در فضای مجازی در کشور صادر شود.

مقایسه عملکرد دو وزیر نیز جالب است. البته باید به این موضوع توجه کرد که بخشی از این عملکرد ناشی از تحولات فناوری است و به هر حال باید کشور به این سمت پیش می‌رفت.

براساس گزارش منتشرشده در خبرگزاری فارس، تقی‌پور در طول سه سال فعالیت خود که با درآمدهای سرشار نفتی در کشور همراه بود پهنای باند بین‌الملل را از ۱۳ به نزدیک ۶۴ گیگابیت بر ثانیه افزایش داد. ظرفیت ارتباطات دیتای کشور نیز از ۲۳ به ۵۳۵ گیگابیت بر ثانیه رسید. رشد ۷۵ برابری تعداد خطوط پرسرعت واگذار شده از ۲۰۹ هزار خط به ۳ میلیون خط نیز از دیگر افتخارات وزارت تقی‌پور است. رسیدن ضریب نفوذ تلفن همراه به ۷۷ درصد و ضریب نفوذ کاربران اینترنت به ۴۳ درصد (مرکز آمار این رقم را ۳۰ درصد اعلام کرده است) نیز در کارنامه تقی‌پور مشاهده می‌شود.

افزایش سرعت دسترسی به اینترنت از ۱۲۸ و ۲۵۶ کیلوبیت به چند مگ، راه‌افتادن اینترنت روی گوشی‌های تلفن همراه (که ضریب نفوذ آن در دولت روحانی به ۹۷ درصد رسید) و افزایش ضریب نفوذ اینترنت به بیسی از ۵۰ درصد، نیازمند افزایش قابل توجه ظرفیت پهنای باند در کشور بود. به همین دلیل نیز میزان پهنای باند کشور به رقم قابل توجه ۱۰ هزار گیگابایت بر ثانیه رسید.

افزایش سرعت و دسترسی به اینترنت نیز سبب شد کسب‌وکارهای اینترنتی زیادی چون تاکسی‌ها، فروشگاه‌های بزرگ و مراکز تولید محتوای اینترنتی شکل بگیرند. در دولت یازدهم ۳ هزار شرکت دانش‌بنیان شکل گرفت که بخش قابل قبولی از این شرکت‌ها در حوزه فناوری اطلاعات فعالیت داشتند.

● **کنترل در مقابل آزادی**

هر دو نامزد مطرح انتخابات ریاست‌جمهوری، وعده توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات، سامانه‌ها و دولت الکترونیکی را داده‌اند.
باین‌حال در شیوه کار و سطح دسترسی مردم به فضای مجازی، به نظر می‌رسد تفاوت‌های محسوسی وجود داشته باشد؛ زیرا روحانی حتی استفاده از شبکه‌های اجتماعی خارجی را حق مردم می‌داند و می‌خواهد با زیرساخت‌های فضای مجازی، هر شهروند یک صدا و سیما باشد، اما ابراهیم رییسی، نگاه کنترلی بر فضای مجازی دارد و معتقد است اگر این فضا مدیریت نشود، مردم از آسیب‌های آن در امان نخواهد بود.

مردم به کدام نگاه رای خواهند داد و کدام آینده را برای فضای مجازی انتخاب خواهند کرد؟ به امید مشارکت گسترده مردم در انتخابات، باید تا روز شنبه منتظر ماند و دید.

برشی از دیدگاه های دو کاندیدای مطرح ریاست جمهوری درباره فاوا		
روحانی	رییسی	
شبکه های اجتماعی	باید ساماندهی شود/ شبکه های اجتماعی خارجی ابزار جاسوسی است	
توسعه اینترنت	واجب است در جهت افزایش اشتغال	باید کاربری‌های آن افزایش یابد
دسترسی آزاد به اطلاعات	تعهد به اجرای فوری در دولت دوازدهم با استفاده از فناوری اطلاعات	تعهد به انتشار عموم هزینه‌ها و گزارش‌های درخواستی مردم
دولت الکترونیکی	پیشرفت خوبی داشته و باید کامل شود	پیشرفت ضعیفی داشته و باید کامل شود

ابلاغ آیین‌نامه اجرایی این قانون در دولت یازدهم، هم‌چنین روحانی در بخش «تداوم تلاش برای تحقق نوین و متنوع آن است و در دولت دوازدهم تلاش می‌شود با اجرای این قانون، بالاخص با توجه به ظرفیت‌هایی که در زمینه توسعه امور فضای مجازی و دسترسی مردم به اطلاعات از طریق ابزارهای اینترنتی ایجاد شده، این قانون اجرا شود.»

همچنین روحانی در بخش «تداوم تلاش برای تحقق حقوق ملت در قانون اساسی» متعهد به اجرای بدون تاخیر قانون بر زمین مانده آزادی اطلاعات و تقویت دولت الکترونیکی برای مقابله با فساد و نارسایی‌های اداری شده است.

مقایسه عملکرد وزرای احتمالی دو کاندیدا		
واعظی	تقی پور	
توسعه پهنای باند	۶۴۰ به ۱۰ هزار گیگابایت	۲۳ به ۵۳۵ گیگابیت بر ثانیه
توجه به شاخص های بین المللی	مهم است	تنها با پورتوگرافی قابل بهبود است
سرعت اینترنت	افزایش نامحدود با توجه به امکانات	۲۵۶ کیلوبیت برای خواند مقالات علمی
ضریب نفوذ موبایل	۹۷ درصد	۷۷ درصد

● **دسترسی آزاد به اطلاعات**

امید به اجرای قانون دسترسی آزاد به اطلاعات در دولت روحانی با تصویب آیین‌نامه آن افزایش یافت. درواقع روحانی با بیرون کشیدن قانونی که در دولت احمدی‌نژاد به خاک سپرده شده بود، کارهای مقدماتی برای دسترسی آزاد مردم به اطلاعات دستگاه‌ها و نهادهای دولتی را انجام داد هرچند هنوز به‌طور عملیاتی چندان اتفاق ملموسی نیفتاده است.
باین‌حال روحانی در برنامه خود برای دولت دوازدهم، چندین بار درباره اجرای قانون انتشار و دسترسی آزادانه به اطلاعات متعهد شده است. نکته جالب اینکه روحانی قصد دارد برای اجرای این قانون بیش از پیش از فناوری اطلاعات و ارتباطات مجازی مردم با دستگاه‌ها کمک بگیرد.

روحانی در بخش سیاسی برنامه خود آورده است: «قانون انتشار و دسترسی آزادانه به اطلاعات» یکی از مهم‌ترین قوانین برای شفاف‌سازی امور اداره کشور و مبارزه با فساد است. اجرای این قانون نظارت مردم بر دولت و سایر قوای کشور را افزایش می‌دهد و شفافیت ناشی از آن، عاملی برای مقابله با ضایع‌شدن حقوق مردم است. کشور باید شفاف اداره شود و تدوین و

تروریستی، جاسوسی از نفوذ شبکه‌های اجتماعی مجازی غربی در کشور، ضعف نگاشت ساختاری، به‌کارگیری منابع انسانی، امنیت سایبری، ضعف قوانین و مقررات و چالش‌های فعال نشدن شبکه ملی اطلاعات، چالش‌های موجود در بکارگیری کارت هوشمند و اینترنت اشیا دسته‌بندی کرد.

● **شبکه‌های اجتماعی**

یکی از مهم‌ترین تفاوت‌های حسن روحانی و ابراهیم رییسی در نوع نگاه آنها به شبکه‌های اجتماعی خارجی است. روحانی استفاده از فیس‌بوک، توئیتر و اینستاگرام را حق مردم می‌داند و خود نیز از روزهای نخست ریاست‌جمهوری‌اش در این شبکه‌ها فعال بوده است. رییسی اما همواره نسبت به نفوذ غربی‌ها با استفاده

حسن روحانی و ابراهیم رییسیی دو کاندیدای مطرح در انتخابات ریاست‌جمهوری دوازدهم هستند و احتمالا یکی از آنها روز شنبه به‌عنوان رییس‌جمهور جدید ایران معرفی خواهند شد.

این دو نامزد مطرح انتخابات اتفاقا، تنها کاندیداهایی بودند که به‌صورت کتبی برای دولت‌شان برنامه مدون و مفصلی دادند و این مجال را برای کارشناسان و روزنامه‌نگاران فراهم کردند تا به مقایسه برنامه‌های این دو کاندیدا بپردازند.

ایستادگی روحانی در برابر رای فیلترینگ رییسی مرور دیدگاه‌های کلی پیش از انتخابات و سابقه فعالیت آنها، میزان خوبی برای پیش‌بینی آینده فاوا پس از ریاست‌جمهوری دو کاندیداست.

حسن روحانی به‌عنوان رییس‌جمهور و رییس شورای عالی فضای مجازی، وظیفه تعیین وزیر ارتباطات و تعیین استراتژی‌های کلی دولت یازدهم در فضای مجازی را بر عهده داشته است اما او خود در مقاطع حساسی با دستور مستقیم در مقابل فیلترینگ ایستاده است. یک بار در مقابل دستور فیلتر واتس‌اپ در اردیبهشت سال ۱۳۹۳ ایستادگی کرد و به وزارت ارتباطات دستور داد زیر بار حکم کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه نرود.

اما شاید برای شما جالب باشد که مخالفت دیگر علنی روحانی با فیلترینگ مربوط به حکم فیلتر سه پیام‌رسان لاین، واتس‌اپ و تانگو در دی ماه سال ۱۳۹۳ بود. در آن زمان ابراهیم رییسی، دادستان کل کشور و قانونا ریاست کارگروه تعیین مصادیق مجرمانه اینترنتی را بر عهده داشت و روحانی به‌نوعی جلوی حکم رییسی ایستادگی کرد.

در چهار سال گذشته حسن روحانی بارها درباره فرصت‌های فضای مجازی صحبت کرده و از فعالیت پیام‌رسان‌ها و شبکه‌های اجتماعی در داخل دفاع کرده است. دولت او نیز کوشیده است علاوه‌بر افزایش دسترسی به اینترنت با سرعت و کیفیت مطلوب، اینترنت را به روستاها نیز برساند.

ابراهیم رییسیی در قامت معاون اول قوه قضاییه و دادستان کل کشور، بیشتر درباره تهدیدهای فضای مجازی در چندسال گذشته سخن گفته است. به گفته رییسی «فضای مجازی بدون مدیریت زمینه ناهنجاری اجتماعی را افزایش می‌دهد و کسانی که این اتوبان فضای مجازی را ایجاد کرده‌اند، می‌دانند که این فضا بسیار آسیب‌رسان است و ما باید در نظر داشته باشیم که تنها باید از مزیت‌های این فضا بهره‌مند شد.»

● **چالش‌های پیش روی دولت دوازدهم**

هر دو کاندیدا در برنامه‌شان، درباره چالش‌های پیش‌روی دولت دوازدهم صحبت کرده‌اند. روحانی البته بیشتر نگاه جزئی‌تری داشته و درباره مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان با جزئیات بیشتری صحبت کرده است. اما از نظرات رییسی اینطور برمی‌آید که استراتژی دولت در قبال فناوری اطلاعات و ارتباطات باید اصلاح شود و البته مراقب جاسوسی شبکه‌های اجتماعی خارجی باشیم.

از نظر روحانی چالش‌های پیش‌روی دولت دوازدهم در حوزه دانش‌بنیان شامل این موارد است:

● **ضعف قوانین** در حوزه شرکت‌های دانش‌بنیان و عدم تناسب قوانین کسب‌وکار (اعم از قانون تجارت، قوانین بیمه و مالیات و …) با ویژگی‌های فعالیت‌های دانش‌بنیان.

● **فقدان** گفتمان اقتصادی در حوزه علم و فناوری و نگاه دانشگاهی‌محور به تولید فناوری (غلبه مفهوم پژوهش و فناوری دانشگاهی بسر کل حوزه علم و فناوری) با واقعیت جهانی که تولید فناوری در بنگاه است، تفاوت دارد.

● **چالش‌های** مربوط به مساله تجاری‌سازی و عملیاتی‌سازی اعطای تسهیلات و مشوق‌ها به شرکت‌های دانش‌بنیان.

● **۷۰ درصد** شرکت‌های دانش‌بنیان شناسایی شده‌اند، شرکت‌های کوچک نوپا هستند این در حالی است که عمده توسعه فناوری در صنایع بزرگ اتفاق می‌افتد نه بنگاه‌های کوچک.

● **مشکل** صادرات محصولات فناورانه و ازدست‌دادن بازارهای صادراتی برای برخی شرکت‌های دانش‌بنیان به دلیل نداشتن استانداردهای لازم و برندهای بزرگ و در تراز جهانی برای صادرات محصول.

● **وجود** محدودیت‌هایی در فرایندهای انتقال فناوری، ارتباطات تجاری و همکاری با شرکت‌های بزرگ صاحب فناوری و مراکز علمی در جهان (محدودیت در همکاری فناورانه).

رییسی نیز در برنامه خود نوشته است:
ورود کشور برای به‌کارگیری این فناوری نیز گرچه نسبتا به‌موقع و در مقاطع مختلف تحقق یافته است، لیکن روند حرکتی آن مطابق با پیشرفت جهانی نبوده است. در مجموع چالش‌های موجود فاوا را می‌توان در محور چالش‌های عمومی، توسعه بی‌هدف فاوا و بهره‌برداری نامناسب از آن در کشور، اجرانشدن طرح‌ها و سندهای ملی و بخشی، ضعف ساختاری در حوزه مدیریت و تولید محتوا، فقدان نهادهای حمایتی مالی کارآمد، مشکلات بخش خصوصی و بین‌المللی‌نشدن شرکت‌های داخلی، نبود سیستم عامل، کارت هوشمند و سخت‌افزار بومی برای آن و سوء‌استفاده از شبکه‌های